

UNIVERSITAS SCIENTIARUM SZEGEDIENSIS
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
EGYETEMI KÖNYVTÁR

Könyvtárunk röviden

Kedves Olvasó!

2004 decembere jelentős dátum a Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtára életében. Ekkor kezdte meg Szeged város egyik legszebb, új épületében a hagyományokra alapozó, ám sok tekintetben megújult működését. Büszkén mondhatjuk, hogy az új Könyvtár, amely magában foglalja az Egyetem korábban különállóan tevékenykedő kari, intézeti, tanszéki könyvtárait is, minőségileg is új intézmény. Mennyiségben jelentős, színvonalában kiváló dokumentum anyagával, modern digitális információforrásaival, az ezek használatát lehetővé tevő informatikai eszközeivel s természetesen a Könyvtár működtetéséhez szükséges informatikai könyvtárosi felkészültség birtokában nemzetközileg is számottevő intézmény.

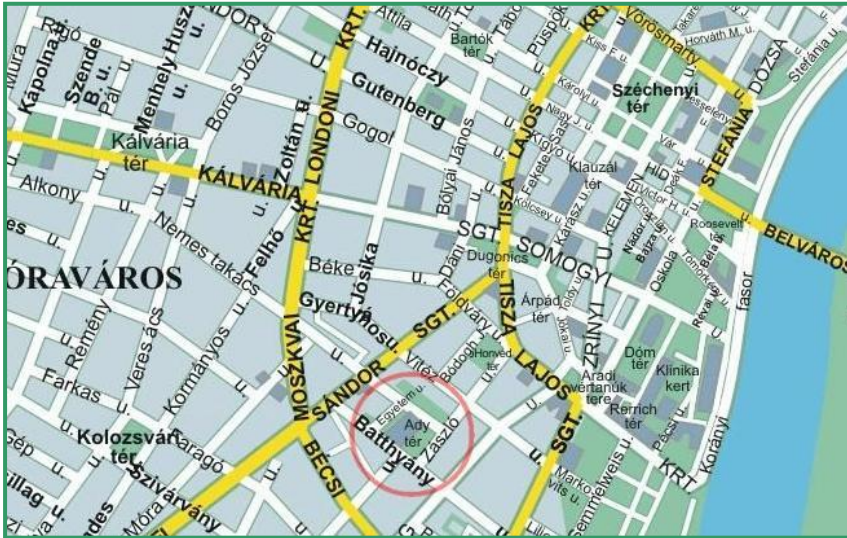
Ezt a Könyvtárat, amelynek legfőbb feladata és célja Magyarország egyik legnagyobb és legjobb Egyetemének a szolgálata, szeretnénk most képekben és rövid szöveggel bemutatni. Nem titkolt szándékunk az, hogy az egyetemi polgárok számára még nagyobb kedvet csináljunk mindennapi használatához, a leendő egyetemistáknak, mostani gimnazistáknak, középiskolásoknak pedig szeretnénk bemutatni, hogy ha Egyetemünkre jelentkeznek, a legmodernebb könyvtári szolgáltatások várják majd őket.

Szeged, 2009. augusztus

A handwritten signature in black ink, which appears to read "Mader Béla". The signature is written in a cursive style.

Dr. Mader Béla
főigazgató

Megközelíthetőség:

Nyitva tartás:

	Hétfő	Kedd - Péntek	Szombat	Vasárnap
Kölcsönző	8-20h (Minden hónap első hétfőjén 12-20h-ig)	8-20h	9-16h	ZÁRVA
Olvasói terek			ZÁRVA	
Különgyűjtemények			9-16h	
Számítógépes terem 1. és 3. emelet				

Címünk, elérhetőségünk:

Szeged, Ady tér 10.

Telefon: 62 546-633

Postacím: 6701 Szeged, Pf.393

E-mail: ref@bibl.u-szeged.hu

www.bibl.u-szeged.hu

TARTALOMJEGYZÉK

KIK IS VAGYUNK?.....	4
Egy kis történelem.....	4
EK vagy TIK?.....	6
Küldetésünk	7
Könyvtári állományunk.....	8
Címünk, elérhetőségünk.....	8
Megközelíthetőség	9
Nyitva tartás.....	9
MIBEN SEGÍTHET-EK?.....	10
Regisztráció.....	10
Első állomás: a Tájékoztató pult.....	10
REF könyvtár?!.....	11
Általános Folyóirat-olvasó.....	12
Szakolvasók	13
Számítógépek használata az EK-ban	16
Könyvgyűjteményeink.....	20
Keresés	22
A kölcsönzés menete.....	24
E-GYETEMI KÖNYVTÁR	27
E-források	27
Online szolgáltatások.....	28
VICCELSZ?.....	32
REJTVÉNY	34
HASZNOS LINKEK.....	35

KIK IS VAGYUNK?

Egy kis történelem

A Szegedi Egyetemi Könyvtárat 1921-ben alapították, amikor a kolozsvári (ma: Cluj Napoca, Románia) Ferenc József Tudományegyetem az első világháborút lezáró békekötések következtében Szegedre költözött. Az egyetem tanárai, professzorai, és könyvtárosai ugyan megérkeztek Szegedre, de a könyvtár állománya Kolozsvárott maradt. Könyv nélküli bibliotéka volt.

A Szegedi Egyetemi Könyvtár az 1921-22-es tanévben a Dugonics téren kapott helyet, kezdetben csupán két helyiséggel, s induló állománya mindössze néhány nagykönyvtár fölőspéldányaiból állt. A könyvállomány fokozatosan bővült, hála az egyetemi tanárok és gyűjtők ajándékainak, valamint a magánkönyvtárak, hagyatéki könyvgyűjtemények felvásárlásának.

A könyvtári dokumentumok számának növekedése annak is köszönhető volt, hogy 1952-től az egyetem egyes tanszékei szoros együttműködésbe léptek a központi könyvtárral.

A '60-as években megnőtt a külföldi folyóirat-, és könyvbeszerzések száma és megkezdődött a könyvek elektronikus feldolgozása is.

Újabb nagy változást az 1990-es évek hoztak, amikor az egyes könyvtári műveletek (feldolgozás, tájékoztatás, visszakeresés) automatizálása és összekapcsolása számítógépes katalóguson keresztül láthatóvá és kölcsönözhetővé tette a könyvtár anyagát. Az Egyetemi Könyvtár az ország egyik legdinamikusabban fejlődő gyűjteményévé lépett elő.

A könyvtár használatában és szolgáltatásaiban az új könyvtári épület 2004-ben történő megnyitása hozott újabb mennyiségi és minőségi változást. Az Egyetem mintegy 70 tanszékének könyvtára „költözött össze” és vált integrált, egységes központi könyvtárrá. Így a szegedi Egyetemi Könyvtár mind a hagyományos könyvtári szolgáltatások, mind az elektronikus tartalom- és információ szolgáltatások tekintetében az ország egyik legjelentősebb könyvtárává vált.

EK vagy TIK?

A beszélt nyelvben főként a fiatalabb korosztály (mint például az egyetemista) igen kedveli a rövidítéseket, a mozaikszavakat. Így van ez a címben említettekkel is. A tapasztalat azt mutatja, hogy nem minden esetben megfelelő ezek használata. Tisztázzuk tehát, hogy mit is jelent az EK és a TIK?

A mai helyén 2004. december 9-én megnyitotta kapuit a Tanulmányi és Információs Központ (TIK), amely az Egyetem egykori diákja után később megkapta a József Attila előtagot (JATIK). Ez az impozáns, 25.000 négyzetméteres üvegalota ad otthont az Egyetemi Könyvtárnak (EK) is. Ezért van az, hogy könyvtárunkat igen gyakran „letikezik”. Az Egyetemi Könyvtár az épület háromnegyed részét foglalja el, a fennmaradó területen előadó- és konferenciatermek, ruhatár, ajándékbolt, étterem és büfé, tankönyv és jegyzetbolt, valamint a Hallgatói Szolgáltató Iroda kaptak helyet. Így amikor valaki a TIK-be jön, nem biztos, hogy a könyvtárba érkezik meg végül.

A TIK épületének alapterülete kétszer akkora, mint a szegedi Dóm tér a Fogadalmi templommal együtt.

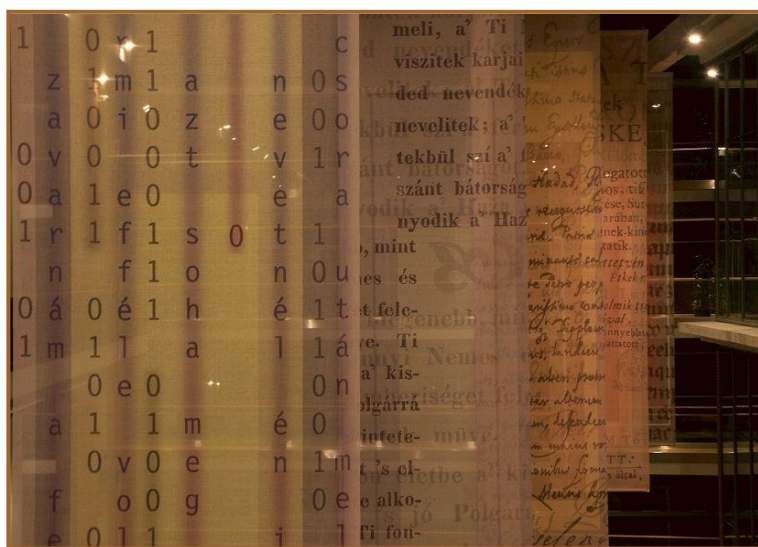

Küldetésünk

A Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtára elsősorban az egyetem polgárai (hallgatók, oktatók, kutatók, PhD-hallgatók) számára nyújt segítséget a tanulmányi, oktatási és kutatási tevékenységükhöz.

Az Egyetemi Könyvtár folyamatosan törekszik arra, hogy hagyományos és új módszerek alkalmazásával, minél korszerűbb technikai eszközökkel segítse a hallgatókat, oktatókat és kutatókat szakmai céljaik elérésében.

Könyvtárunk őrzőhelye a régmúlt dokumentumainak, s egyúttal kaput nyit a modern kommunikációs kultúra felé is. Ezt a koncepciót jól szemléltetik az átriumban kifüggesztett díszzászlók.

Az öt zászló mindegyikén egy-egy korszak jellemző betűtípusával íródott műrészlet olvasható, de az egyes írásképek nem öncélúan, pusztán a díszítés kedvéért szerepelnek itt, hanem az egyetemes írásbeliség egyes korszakait szimbolizálják: a legrégebbi kódex-kézírástól kezdve egészen a számítógépes bináris kódú versrészletig. A régi és az új összekapcsolása egyben Könyvtárunk „küldetését” is kifejezi.

Könyvtári állományunk

Az EK dokumentumok széles palettájának gyűjtő és őrző helye. Nem csupán könyveket, tankönyveket, egyetemi jegyzeteket kölcsönözhet az olvasó, de hozzáférhet folyóiratokhoz, heti- és napilapokhoz, szótárakhoz, lexikonokhoz is. Zenei Gyűjteményünkben és a Médiatékában kották, zenei CD-k, DVD-k (dokumentumfilmek, játékfilmek), hagyományos LP lemezek is megtalálhatóak. (Ezek a dokumentumaink azonban csak helyben használhatóak a szerzői jogok védelme miatt.)

Egyre növekszik az e-dokumentumok száma is, körülbelül 104 általános és szakadatbázis, 13.991 folyóirat elektronikus változata, 3102 jelenleg ingyenesen hozzáférhető elektronikus forrás áll a felhasználók rendelkezésére. (Erről bővebben lásd még: E-gyetemi Könyvtár, E-források című fejezet)

A számok tükrében Könyvtárunk összesen kb. 2 millió dokumentumot őriz és használtat, ebből több mint 350.000 egységet nyilvános polcokon tesz elérhetővé. Azok a könyvek és folyóiratok (több mint 1,5 millió kötet), amelyek nem a szakolvasói terekben vannak elhelyezve, a hagyományos raktárakban (földszint, I., II., III. emelet) , a tömör raktárban (IV. emelet) és külső raktárakban találhatóak.

MIBEN SEGÍTHET-ÉK?

Ez a fejezet azt a célt szolgálja, hogy eligazítást nyújtson az Egyetemi Könyvtár elsőre talán bonyolultnak tűnő használatában. A címben szereplő mondat a könyvtáros-lét „ars poetica-ját” fejezi ki, hiszen munkatársaink célja az, hogy a hozzánk betérő olvasó mindig megtalálja a számára éppen szükséges információt, a keresett dokumentumot.

Regisztráció

Az SZTE Egyetemi Könyvtárnak tagja lehet minden 14. életévét betöltött személy. A beiratkozás személyesen, a belépési nyilatkozat kitöltésével és aláírásával történik a Regisztrációs pultnál, a Kölcsonzó nyitvatartási idejében. Ettől eltérő időpontokban az épület Recepció pultjánál kérhet ideiglenes, egy alkalomra szóló látogatókártyát. A beiratkozást követően az Egyetemi Könyvtár minden tagja automatikusan jogosulttá válik a szakolvasókban, az ún. szabadpolcokon elhelyezett könyvek, folyóiratok, napi-és hetilapok helyben olvasására. Kölcsonözni azonban csak az „egyetem polgárai” (az SZTE nappali, esti és levelező tagozatos hallgatói, oktatói, kutatói, PhD-hallgatói), valamint a Csongrád Megyében állandó lakcímmel rendelkező, magyar állampolgárságú, vagy magyarigazolvánnyal rendelkező lakosai tudnak, amennyiben betöltötték 18. életévüket.

Első állomás: a Tájékoztató pult

Az Általános Tájékoztató az épület földszintjén a jobb oldali szárnyban található. Itt olvasóink felvilágosítást és széleskörű információ-szolgáltatást kérhetnek - egyéni és csoportos tájékoztatás formájában egyaránt - a következő témákban: könyvtárhasználat, szakirodalmi tájékoztatás, információforrások használata.

Amennyiben tehát bármilyen kérdés adódik akár a könyvtári szolgáltatásokkal, akár magával az épülettel kapcsolatban, vagy ha esetleg elektronikus úton szeretne az olvasó folyóiratcikkeket elérni, de nem tudja, hogyan fogjon hozzá, a tájékoztató könyvtárosok

szívesen segítenek. Egy egyszerű keresésben, a raktári kikérő használatában, vagy a keresett könyv lokalizálásában is szívesen állnak rendelkezésére.

REF könyvtár?!?

A Tájékoztató pult melletti állványokon található könyvek REF jelöléssel vannak ellátva, mely a referenz ('tájékoztató') szó rövidítése. Ez egy olyan segédkönyvtár, amely átfogó, általánosan, ill. összefoglalóan tájékoztató jellegű műveket ölel fel. A fontosabb lexikonok, enciklopédiák, kézikönyvek, ki kicsodák, szótárak kaptak itt helyet.

Ezen általános művek egy helyre gyűjtése azt a célt szolgálja, hogy annak az olvasónak, aki csupán egy szó jelentésére, egy fogalom definíciójára, vagy például egy személy életrajzára kíváncsi ne kelljen az egész könyvtárat bejárnia, és az egyes szakolvasók polcrenetegében keresgélnie, hanem egyszerűen, praktikusán és főleg gyorsan a keresett információ birtokába juthasson.

Általános Folyóirat-olvasó

Az Általános Folyóirat-olvasó a Referenz könyvtár mellett van. Itt az aktuális hírlapokat és folyóiratokat találják az olvasók. Zömében általános és vegyes tartalmú napi- és hetilapokról van szó, de néhány szakfolyóirat is itt kapott helyet. (A régebbi és jelenleg is járó szakfolyóiratok nagyobb része a szakolvasókban van.)

A hírlapokat nyelvek szerint csoportosítva találják meg az olvasók (magyar, angol, német, olasz, spanyol, francia, szláv nyelvek), míg a folyóiratokat tartalmi szempontok szerint helyezték el a polcokon. Így az alábbi témakörökben olvashatnak a kikapcsolódásra vágyó látogatóink:

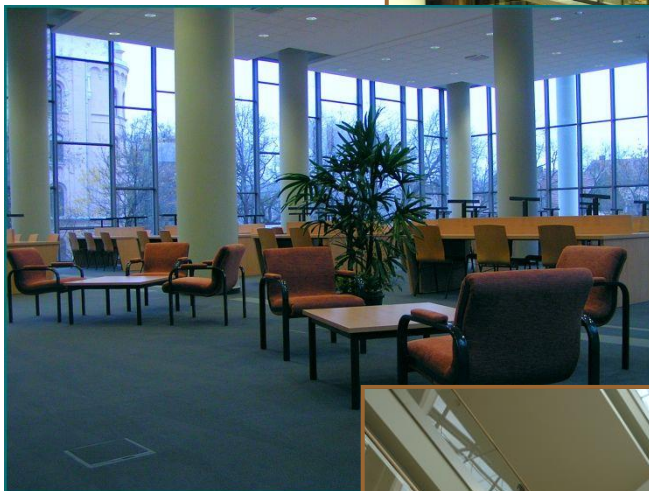
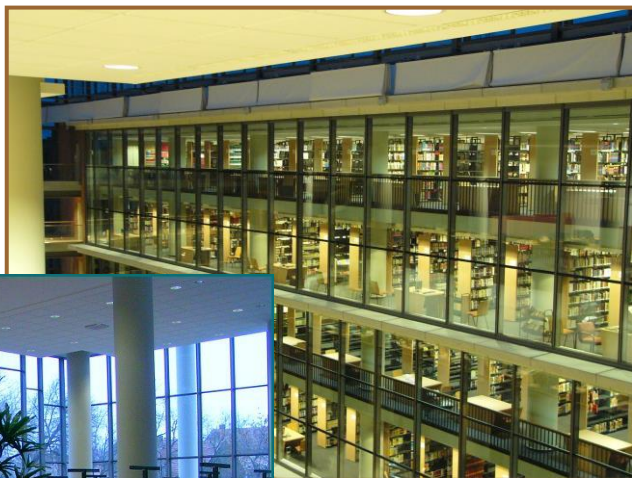
- vallás
- könyvtártudomány és könyvészet
- filozófia
- pszichológia
- társadalomtudományok
- pedagógia
- sport, szórakozás
- művészet
- természettudományok
- alkalmazott tudományok
- nyelvtudomány
- irodalom
- történelem, honismeret

! A napilapok, hetilapok valamint a folyóiratok csak helyben olvashatóak, kölcsönzésükre nincs mód. Az egyes cikkekből fénymásolat, vagy digitális másolat készíthető, kérhető.

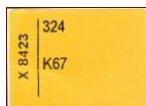
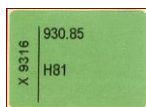
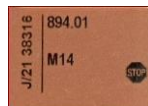
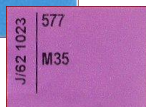
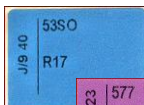
Szakolvasók

A Szegedi Egyetemi Könyvtár épülete négy emeletből áll. A négy emeleten öt szakolvasói tér található, ahol egy-egy nagy tudománykörhöz tartozó könyveket és folyóiratokat helyeztünk el a polcokon. A földszintről lépcsőn vagy az üvegezett falú panorámalifttel juthatunk fel az emeletekre.

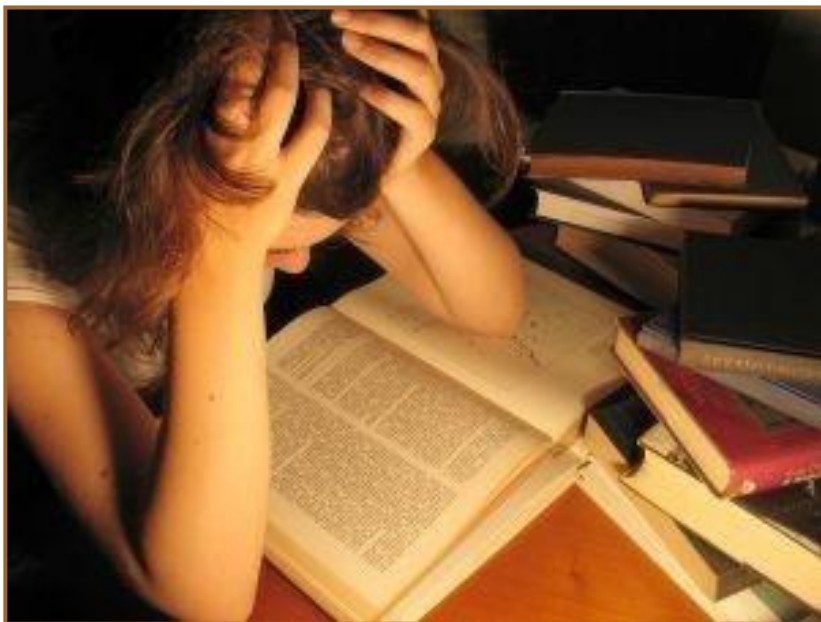
Az öt szakolvasóteret a szabadpolcokra kirakott könyvek alapján lehet megállapítani, hogy mely szakolvasóhoz tartozik az adott könyv:

- Általános és társadalomtudományi szakolvasói tér (I. emelet - **sárga**)
- Történettudományi szakolvasói tér (II. emelet - **zöld**)
- Magyar és idegen nyelvek és irodalmak szakolvasói tere (III. emelet - **barna**)
- Természettudományi szakolvasói tér (IV. emelet - **kék**)
- Élettudományi szakolvasói tér (IV. emelet - **lila**)

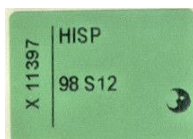
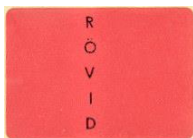
A polcra rakott könyveknek három típusa lehet fel minden szakterületen belül:

- **kölcsönözhető**, ami azt jelenti, hogy a szakolvasó polcairól az olvasó maga emeli le a könyvet, s viszi le a földszinten található Kölcsonzóbe, majd kikölcsönzi
- csak **helyben olvasható**, ez azt jelenti, hogy a könyv nem kölcsönözhető, csak az adott szakolvasói térben olvasható. Ebben az esetben a hagyományos színjelzés mellé egy **piros** színű matrica is kerül, mely arra figyelmeztet, hogy a könyvet nem lehet kikölcsönözni
- helyben olvasható, de **éjszakára kikölcsönözhető**. A könyveknek ez a típusa napközben csak a szakolvasói térben használható, a zárás előtti utolsó két órában azonban ki lehet kölcsönözni „éjszakára”, s a következő nyitásra vissza kell hozni. Általában a gyakran használt, igen népszerű tankönyvekre vonatkozik ez a kategória, hiszen az egyetemistáknak sokszor egy-egy áttanult éjszaka is segít a vizsgák eredményes letételében 😊.

(forrás: <http://angelicdiary.files.wordpress.com/2008/05/vizsgaidoszak.jpg>)

Ezek a könyveken szintén megtalálható a **piros** megkülönböztető színjelzés, de kiegészül egy „RÖVID” felirattal, a szakolvasói hovatartozást jelentő színcsík pedig egy kis holdacska ikonnal.

A szakolvasókban alacsonyabb polcokon találhatók folyóirataink, tudományterületek szerint elrendezve. Ezek csak helyben olvashatók.

Számítógépek használata az Egyetemi Könyvtárban

Első emeleti PC kabinet

Az épület bal oldali szárnyában, az első emeleten összesen 162 számítógép áll mindazok rendelkezésére, akik érvényesített chipkártyás diákigazolvánnyal vagy chippel ellátott tagsági kártyával

rendelkeznek. Ezeket a kártyákat a klaviatúra jobb oldalán lévő leolvasóba kell helyezni, ezt követően lehet használni a gépeket, melyeket Internetezésre, illetve az MS Office programcsomag használatára (szöveg-szerkesztés, táblázat-kezelés, stb.) lehet igénybe venni. Az elmentett, illetve letöltött anyagokat saját USB-eszközökkel (PenDrive) haza is lehet vinni. Nyomtatáshoz a chipkártyán a szükséges pénzösszegnek rendelkezésre kell állnia, mivel ez a fizetés egyetlen lehetséges módja.

A kabinet végében mindig megtalálható egy ügyeletes operátor, aki a nyomtatásban, másolásban, letöltésben, vagy bármilyen felmerülő probléma kezelésében segíteni tud.

Egyéni és csoportos tanulás tere

Ugyancsak az épület bal szárnyában, a harmadik emelet egyik felén olyan tanulási teret alakítottunk ki, ahol kisebb tanulócsoporthok, barátok, csoporttársak közös projekten dolgozhatnak. Ehhez mind hagyományos eszközöket (könyvek, folyóiratok), mind pedig számítógépet (Internet-használattal) igénybe tudnak venni. Az itteni 24 PC szintén chipkártyával használható.

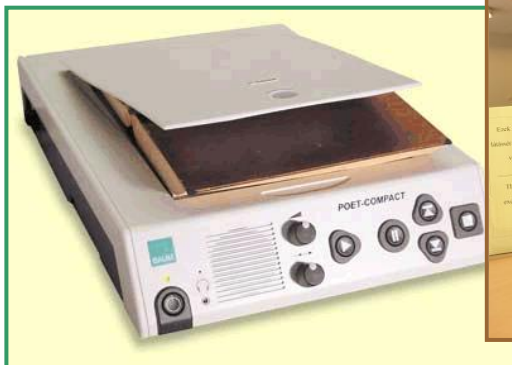
A terület másik felén 48 számítógép kapott helyet, az ezeken elérhető szolgáltatások és használati rendjük azonos az első emeleti PC Kabinetes gépekével.

Látássérültek tanulását segítő eszközök

Az Egyetemi Könyvtár, akárcsak maga a Szegedi Tudományegyetem is, igyekszik egyenlő esélyeket biztosítani minden hallgatójának. Így a mozgássérültek, mozgáskorlátozottak számára az akadálymentesség biztosítására törekszünk, míg a látássérülteket speciális eszközökkel segítjük a tanulásban. A földszinten, a Tájékoztató pult mellett helyeztük el ezeket a különleges gépeket. Amennyiben kezelésükkel kapcsolatban bármilyen probléma adódna, az ügyeletes könyvtáros szívesen nyújt segítséget.

Poet Compact felolvasó készülék:

A berendezés egy A4-es lapszkennер méretű eszköz, amely nyomtatott szövegek felolvasását végzi el magyar illetve angol nyelven. Az eszköz néhány percnyi felmelegedést követően beszkennel egy max. A4-es lapon lévő nyomtatott szöveget, majd karakterfelismerő elektronikája segítségével felolvassa azt.

Prisma nagyító készülék:

A berendezés egy 20"-os LCD TV-hez csatlakoztatva papíron meglévő szövegek felnagyítását végzi el, amely segítségével a látássérült hallgató papíron lévő jegyzeteket, folyóiratokat és könyveket olvashat el a TV készülék képernyőjén. Szükség esetén íráshoz is felhasználható, mert a készülékkel akár 30x-os nagyítás is elérhető.

JAWS for Windows felolvasó szoftver:

Egy korszerű Internetes munkaállomás Windows XP operációs rendszerrel is várja látássérült hallgatóinkat, amely számítógépen a JAWS for Windows egyik legelterjedtebb magyar nyelvű verziója is telepítésre került. Így azok az Internetes források is elérhetővé válnak számukra, amelyek tanulmányaik során segítséget nyújthatnak (pl. <http://vmek.oszk.hu>).

CD-ROM-használat

Az első és a harmadik emeleti szakolvasótermekben a galériák alatt 8-8 olyan számítógép van, melyeknek elsődleges rendeltetése a CD-ROM-okhoz való hozzáférés biztosítása. Az Egyetemi Könyvtárban több mint 1000 CD, CD-ROM és DVD lemez van. Ezek közül a leggyakrabban használt művek hálózaton keresztül elérhetőek. A fel nem telepített anyagok saját notebook-on keresztül használhatóak.

Wifi: az Egyetemi Könyvtárban

2007 decemberétől az Egyetemi Könyvtár területén működik az Eduroam szolgáltatás: az európai egyetemek közötti együttműködés keretében a programban résztvevő egyetemek egymás diákjai és oktatói számára wireless Internet-hozzáférést nyújtanak.

De mi is az a wireless Internet? A WiFi a Wireless Fidelity (= kb. magas szintű drótnélküli kapcsolat) rövidítése. A számítógép körül eltűnnek a kábelek. A WiFi-képes eszköz tehát rádióhullámon kommunikál egy másik WiFi eszközzel. A felhasználónak saját notebookkal vagy más wireless eszközzel kell rendelkeznie, valamint az Egyetemi Könyvtárba beiratkozott egyetemi polgárnak kell lennie. Bővebb információ szolgáltatásunkról az Egyetemi Könyvtár honlapján

(www.bibl.u-szeged.hu), a *Szolgáltatások* menüpontban, *WIFI* címszó alatt olvasható.

Különgyűjteményeink

Az állománynak azt a részét nevezzük így, amelyet különleges jellege vagy értéke miatt külön kezelnek.

Régi Könyvek Tára

A gyűjtemény a könyvnyomtatás kezdetétől 1850-ig megjelent magyar vonatkozású nyomtatványokat, illetve 1700-ig kiadott könyveket őriz mintegy 12 000 kötetben. Emellett itt találjuk a könyvtár ritkaságszámba menő kéziratait is: Zsigmond-kori okleveleket, Arisztotelész egyik művének 15. századi másolatát, a Korán kézi festéssel díszített 17. századi szövegét, de a gyűjtemény törzsrészét az egyetem egykori híres professzorainak kézírathagyatéka képezi.

Egyetemi Gyűjtemény

Az Egyetem történetével foglalkozó dokumentumokat gyűjti, oktatóinak, dolgozóinak tudományos munkásságát kíséri figyelemmel, kiállításokat rendez, kiadványokat szerkeszt.

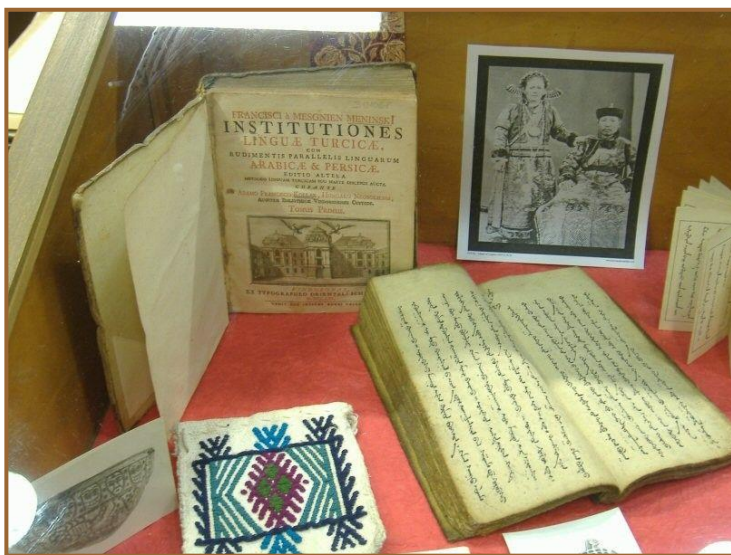
Zenei Gyűjtemény

Állományát kották, könyvek, folyóiratok, videokazetták, hagyományos LP lemezek, zenei CD-k és DVD lemezek alkotják. Fő feladata, hogy a komolyzene iránt érdeklődőket kottával, hanganyaggal, szakirodalommal segítse.

A Médiatéka dokumentum- és játékfilmjei az oktatást, tanulást és kutatást szolgálják.

Keleti Gyűjtemény

11 000 dokumentumával az altajisztikai képzést és kutatást támogatja.

Főként a mongol és török nyelvészeti, történeti és néprajzi anyaga jelentős. Szótárállománya kifejezetten gazdag, szinte valamennyi keleti nyelv fontosabb egy- és többnyelvű szótárait magában foglalja.

Társadalomelméleti Gyűjtemény

1985-ben jött létre azzal a céllal, hogy Magyarország, valamint Közép- és Dél-Kelet-Európa 20. századi történetét érintő társadalomelméleti, eszme- és politikátörténeti munkák, emigráns és szamizdat kiadványok, kéziratok, kiadatlan fordítások, memoárok és kutatási háttéranyagok másutt elérhetetlen dokumentumainak a gyűjtésével elősegítsék a régió- és kisebbségtörténeti, illetve az eszme- és recepciótörténeti kutatásokat.

A szakolvasói terekben még további gyűjteményeket találunk, melyek témájuknál fogva különülnek el az állománytól:

- Európai Dokumentációs Központ
- Hadtörténeti Gyűjtemény
- Hispanisztika Gyűjtemény
- Hungarika Gyűjtemény
- Kanada Gyűjtemény
- Osztrák Könyvtár

Keresés

Az Egyetemi Könyvtár hatalmas dokumentum-anyagában igen nehéz lenne megtalálni az olvasó által keresett könyvet, folyóiratot, cikket, ha nem állna rendelkezésre a könyvtári katalógusrendszer. Az állomány minden egyes darabját szigorú szabályok szerint rendszereztük, és visszakereshetővé tettük.

Kezdetben hagyományos cédulakatalógusok (szerzői betűrendes katalógus; tárgyszókatalógus; szakkatalógus; sorozatkatalógus; címszókatalógus) segítették a hatékony keresést, ám ezek használata idővel igen körülményesnek bizonyult, hiszen sok helyet foglaltak el, egyszerre csak egy szempont szerint kereshettünk bennük, és kizárólag helyben, a könyvtárban lehetett használni őket.

Könyvtárunk az 1970-es évektől fokozatosan áttért a számítógépes katalógus használatára.

Az elektronikus katalógus nagyjából az 1965 óta vásárolt könyveink „virtuális katalóguscéduláit” tartalmazza. Korábbi években beszerzett anyag is előfordul benne, de nem teljes évek; ebből következik, hogy korábbi művek keresésekor továbbra is szükség van a (betűrendes- és szak-) cédulakatalógus használatára; ugyanakkor azt is tudni kell, hogy a cédulakatalógusok építése 1996. szeptember 16-án lezárult.

 Könyvtárak honlapjain sokszor találkozhatunk az **OPAC** szóval. Ennek jelentése: hálózaton nyilvánosan elérhető katalógus, angolul: **Online Public Access Catalog**. Az OPAC szó tehát olyan számítógépes katalógust jelent, melyet bárki használhat egy számítógépes hálózat (például az Internet) segítségével.

A PC kabinetek Internet-hozzáférésű gépei mellett a földszinten, a Tájékoztató pult mellett található 9 számítógép, valamint a szakolvasói terekben elhelyezett PC-k kifejezetten azt a célt szolgálják, hogy az olvasók a könyvtári keresőprogram segítségével lokalizálni tudják a kölcsönözni, vagy helyben olvasni kívánt dokumentumot.

Hasznos tanácsok a kereséshez:

- Helyesen kell használnunk a magyar ékezeteket
- Mindent írhatunk kisbetűvel
- Névelőket (a, az, egy), kötőszavakat (és, hogy, vagy), titulusokat (Prof.; Dr.,...) nem szabad megadni
- Téma („Tárgyszó”) keresésekor érdemes többféle megközelítést alkalmazni
- Sok találat esetében érdemes több rekordot is megnézni

 Az EK honlapján (<http://www.bibl.u-szeged.hu/>) otthonról is végezhetünk gyorskeresést, valamint összetett keresést, így tájékozódhatunk arról, hogy a minket érdeklő dokumentum megtalálható-e az Egyetemi Könyvtárban.

A kölcsönzés menete

Kölcsönzés szabadpolcról

A szakolvasókban elhelyezett könyvek közül azok kölcsönözhetőek, amelyeket csak egy, az adott szakolvasói térre jellemző színcsíkkal láttunk el. Az olvasó kiválasztja a megfelelő könyvet, az SZTE EK katalógusában feltüntetett témajelzet alapján megkeresi, majd leemeli a helyéről és leviszi a földszinten lévő Kölcsönzőbe, ahol - beiratkozott olvasóként - azt kikölcsönözheti.

A szakolvasókban található könyvek nagy többsége a kikölcsönözhető kategóriába tartozik.

Kölcsönzés a raktárból

A több mint 2 millió dokumentumból álló könyvtári állományból körülbelül másfél millió egységet a raktárakban őrzünk.

A számítógépes katalógus és a cédulakatalógusok segítségével beazonosítható könyvek és folyóiratok a raktárból az olvasói terekbe helybenhasználatra kikérhetők, illetve a könyvek - ha a könyv típusa és hozzáférhetősége megengedi - kikölcsönözhetők.

A számítógépes raktári kikérőprogram segítségével olvasóink egy felhasználónév (olvasójegy száma) és jelszó (születési dátum) megadását követően kikérhetik a raktárból a kölcsönözni, vagy helyben használni kívánt könyvet.

A kölcsönzésnek ez a módja időigényesebb (kb. 1-1,5 órát kell várni), hiszen a raktáros kollégáknak egyidejűleg nagyszámú könyvet kell kikeresniük, azonosítani a kérést, majd eljuttatni a Kölcsönzőbe, vagy a helyben olvasásra megjelölt szakolvasóba.

! Az épületben elhelyezett három plazmatelevízió, valamint honlapunkon a kölcsönzés vagy olvasótermi használat céljából elküldött olvasói kérések aktuális állapota folyamatosan nyomon követhető.

! Ha a raktár könyvanyagát egy hosszú, kígyózó sorban egymás mögé állítanánk, akkor ennek a könyvláncnak a hossza kb. 38 km-t tenne ki. Ilyen távolságra van Szegedtől Kiskunhalas.

! Amennyiben Ön nem a Szegedi Tudományegyetem polgára és nem Csongrád megyei lakos, úgy lakóhelyének könyvtárán keresztül **könyvtárközi kölcsönzést** kezdeményezhet.

E-GYETEMI KÖNYVTÁR

Könyvtárunk igyekszik haladni a korrallal, felvenni az információs társadalom egyre gyorsuló tempóját, s a tartalomszolgáltatás terén is kihasználni a számítógép és az Internet nyújtotta előnyöket.

E-források

Az SZTE Egyetemi Könyvtár **honlapján** keresztül olyan online („e” - mint elektronikus) források érhetőek el, melyek az egyetemi képzés, oktatás, kutatás lassan elengedhetetlen részévé válnak:

SZTE Egyetemi Könyvtár

6722 Szeged
Árnyéki út 10.
ref@bib.u-szeged.hu

2009.08.27.

Főoldal Magunkról Elérhetőségek Hívtva tartás Programok Beszerzési javaslat Kérdés

Beiratkozás Olvasóterek Katalógusok Szolgáltatások **E-szolgáltatások** E-források Külföldi újtémények

Hírkategóriák
E-források
Friss hírek
Külföldi újtémények
Szolgáltatások

Oktatóknak
Könyvtárosoknak

Európai Dokumentációs Központ (EDK)
PATLIB

Könyvtárberuható túra
2009. szeptember 1-től **keddi** napokon **13:00 és 15:00** órakeretben a **magán személyek és kisebb csoportok** számára.
A túrára a honlapunkon található űrlap segítségével lehet jelentkezni.

Nagy KUL-TÚRA az Egyetemi Könyvtárban
Az Oktatási és Kulturális Minisztérium 2009. áprilisban pályázatot hirdetett Nagy KUL-TÚRA címmel, melynek célja, hogy a középiskolás diákok információs teretek között, élményszerű programok segítségével ismerkedjenek meg a közvilágításban őrzött tudásanyagokkal.
Könyvtárunk sikerrel vett részt a pályázaton, aminek köszönhetően idén szeptembertől a diákoknak lehetőségük nyílt megismerkedni a modern információs rendszerekkel, adatbázisokkal, keresési technikákkal, valamint bepillantást nyerhetnek egy modern felsőoktatási könyvtár mindennapjába.
Bővebb információ

Rektori kérdésem
Mű kölcsonöztem?
Online hosszabbítás
Elektronikus kölcsönzés (oktatóknak)
Digitális másolat (oktatóknak)
Nyomtatott másolat (oktatóknak)
Egyetemi bibliográfia
RefWorks

Képek
Nyári újtémények
Külföldi újtémények
Külföldi újtémények

Gyorskeresés a katalógusban
Szerző:
Cím:
Keresés

Digitalizált tankönyvek: Egyes tananyagok az Egyetemi Könyvtár virtuális könyvespolcán találhatóak az elektronikus jegyzetárban.

Teljes szövegű folyóiratok, adatbázisok és szabad felhasználású internetes források: Ezt a szolgáltatást azoknak az oktatóknak, kutatóknak és hallgatóknak ajánljuk, akik használni szeretnék a külföldi folyóiratok online változatát, az online adatbázisokat (amelyekben összegyűjtve találjuk a folyóiratokat), az ingyenes elektronikus szakfolyóiratokat. Ezek a folyóiratok, adatbázisok általában a Szegedi Tudományegyetem számítógépes hálózatán keresztül érhetőek el, így például az Egyetemi Könyvtár számítógépes

termináljairól. Vannak azonban olyan ingyenes, szabad felhasználású internetes források is, melyeket bárki otthonról megnyithat.

E-könyvek: A tanulásban, oktatásban, kutatásban alapvető e-forrásokat az Egyetemi Könyvtár által vásárolt vagy előfizetett elektronikus könyvek is gazdagítják. Ezek az e-könyvek az Egyetem teljes IP tartományán belül elérhetőek és az elektronikus dokumentumok használatára vonatkozó általános szabályok szerint olvashatóak.

Kézikönyvek: Magyar és idegen nyelvű lexikonok, enciklopédiák, ki kicsodák, almanachok, térképek.

Szótárak: Angol, német, francia, spanyol, olasz, portugál és egyéb nyelvek online szótárai, valamint szótárgyűjtemények is elérhetőek honlapunkon keresztül.

Tematikus linkgyűjtemény: Főbb tudományterületek (filozófia, pszichológia, gazdaság, oktatás, nyelvészet, művészetek, történelem stb.) hasznos és fontos internetes linkjeit gyűjtöttük itt össze.

Online szolgáltatások

DMI = Digitális Másolat Igénylés

A digitalizálás nagyon gyorsan terjedő sokszorosítási eljárás és már nagyon sok termékével találkozhatunk az Interneten. Megtalálhatók a teljesen amatőr és a professzionális változatok is egyaránt.

A könyvtár elsősorban olyan anyagokat digitalizál, melyek fontosak, értékesek, esetleg sérülékenyek. Más esetekben nem a helyben történő megőrzés a digitalizálás célja, hanem az, hogy egy-egy olvasó használhassa a dokumentumot. Ekkor van szükség a DMI-re.

Az olvasók a könyvtár tájékoztató pultjához fordulhatnak kérésükkel, ahol egy űrlapot kell kitölteni. Ez az űrlap felkerül a digitalizálókhoz, akik elkészítik a kért anyagot (értsd: beszkenelik). Az olvasó végül egy e-mailben értesül a kérés teljesítéséről és a kapott linkről egyszerűen csak le kell töltenie a másolatot.

Ez a szolgáltatás természetesen térítés ellenében vehető igénybe, melynek összege főleg attól függ, hogy milyen minőségben és mit szeretnénk lemásoltatni. (Pl. egy poszter digitalizálása fotóminőségben érthetően drágább, mint egy vers faxminőségben).

'Szakats mesterségnek könyvetskeje' címlap

On-line hosszabbítás

Kölcsönzés helye:

Látogató kártya vonalkódja:

Minden beiratkozott olvasónknak van egy vonalkódja. Ez a vonalkód lehet a diákigazolványon lévő - ha diák az olvasó -, de lehet az olvasójegyé, amit itt helyben állítunk ki. A könyvtári honlapon is elvégezhető műveleteknek ez a vonalkód a kulcsa. Tehát aki megszeretné otthonról hosszabbítani a kikölcsönzött könyveit, az csak leül a gép elé, előveszi a kártyáját és online megteheti ezt.

Néhány esetben lehet e műveletnek akadálya, például akkor, ha a könyvet valaki más már előjegyzésbe vette vagy már lejárt a határideje (de ezt a program azonnal jelzi).

Mit is kölcsönöztem?

Mit kölcsönöztem?

Vonalkód:

Mi mindenre igyekszünk gondolni. Arra az eshetőségre is, hogy az olvasó elfelejti, mikor fognak lejárni a könyvei. A határidőket is lehet ellenőrizni a honlapunkon, tehát akár otthonról is. A szolgáltatás elérhető a www.bibl.u-szeged.hu oldalunkon az **E-szolgáltatások / Mit kölcsönöztem?** menüpont alatt. Ebben az esetben is csak az olvasói kártyára vagy diákigazolványra van szükség.

VICCELSZ?

Könyvtári túra utáni elcsípett beszélgetés (megtörtént eset):

- Te hallottad, hogy itt 150 könyvet kölcsönöznek?
- Naponta? Biztos nem! Az túl sok!
- Ugye!

(A napi átlag kölcsönzésünk kb. 1000 db)

(forrás:<http://bigrab.files.wordpress.com/2009/03/kansascitylibrarymissouri-usa-main.jpg>)

Kansas City Városi Könyvtár. Hogy is van ez? Most akkor a könyvtár van a könyvben??!

- Hány könyvtáros kell egy villanykörte kicseréléséhez?
- ???
- Nem tudom, de azt igen, hol lehet utánanézni.

„Elég furcsák az emberek, nem? Például, ha bemész egy könyvtárba, és elkezdesz kiabálni: "Áááááá!", mindenki megbámul. De ha egy repülőgépen csinálod ugyanezt, egyből csatlakoznak.” (Tommy Cooper)

- Mi történik, ha keresztezzük a könyvtárost a jogással?
- Minden szükséges információt megkapsz, de nem érted.

Egy férfi visszavisz egy könyvet a könyvtárba:

- Jó napot, visszahoztam a könyvet, amit tegnap vettem ki.
- És hogy tetszett?
- A könyv, az tetszett. Csak a szöveget találtam túl unalmasnak.

Az egyszeri ember betér a könyvtárba. Odamegy a tájékoztató pulthoz és azt mondja:

- Jó napot! Egy hamburgert kérek sült krumplival.
- A könyvtáros meglepődve válaszol:
- De kérem, ez egy könyvtár!
 - Jah, tényleg! - majd suttogva folytatja: - Egy hamburgert kérek sült krumplival.

Hol alszik a könyvtáros?

- Két fedél között.

-Mi történik a könyvtárban, ha kimegy a világítás?

- Sötét lesz.

- Miért repül a fecske a könyvtárba?

- Könyvmolyok után kutat.

-Miért fél a T-Rex könyvtárba menni?

- Mert a könyvei már 60 millió éve lejártak.

-Miért nem fizetett még egyetlen elefánt sem késedelmi díjat?

- Mert mindig időben visszahozták a könyveiket, hiszen egy elefánt sohasem felejt!

- Hol található még több nemes, mint a királyi udvarban?

- Természetesen a könyvtárban, mert minden könyvnek van címe.

REJTVÉNY

Keresd meg a betűhálóban az alábbi szavakat, de vigyázz: bizonyos szóelemek helyett ábrákat találsz! (Pl.: NYELVKÖNYV = NYELV📖) A megmaradt betűket összeolvasva egy, a kölcsönzéshez fontos eszközt kapsz megfejtésül, melyet könyvtárunkban a diákigazolvány helyettesít.

M	O	📖	T	Á	R
E	L	V	A	📖	É
S	M	O	N	L	N
E	A	L	📖	A	E
📖	📖	V	É	P	K
S	E	A	N	K	📖
📖	S	S	Y	L	📖
S	P	Ó	E	E	Ó
I	O	📖	L	J	I
K	L	Ő	V	E	📖
E	C	G	📖	É	Y

ELKÖNYVEL, EMLÉKKÖNYV, ÉNEKKÖNYV, ÉVKÖNYV,
KISKÖNYV, KÖNYVELŐ, KÖNYVI, KÖNYVLAP, KÖNYVTÁR,
MESEKÖNYV, OLVASÓKÖNYV, TANKÖNYV

HASZNOS LINKEK

Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár

<http://www.bibl.u-szeged.hu/>

Szegedi Tudományegyetem

<http://www.u-szeged.hu/>

Országos Széchényi Könyvtár

<http://www.oszk.hu/>

Magyar Elektronikus Könyvtár

<http://www.mek.oszk.hu/>

Könyvtár.Lap.hu

<http://konyvtar.lap.hu/>

Magyar Folyóiratok Tartalomjegyzékeinek Kereshető Adatbázisa

<http://www.matarka.hu/>

Sulinet Digitális Tudásbázis

<http://sdt.sulinet.hu/>

Petőfi Irodalmi Múzeum

<http://www.pim.hu/>

Magyar Digitális Képkönyvtár

<http://kepkonyvtar.hu/>

Neumann János Digitális Könyvtár és Multimédia Központ

<http://www.neumann-haz.hu/>

Könyvkereső

(több mint 110.000 könyv, több mint 6000 kiadó, terjesztő és bolt adatait tartalmazza)

<http://www.konyvkereso.hu/>

Magyar és külföldi könyvkiadók

<http://konyvkiadas.lap.hu/>

Hazai könyvkiadók és forgalmazók

http://www.bibl.u-szeged.hu/mke_eksz/links/kiadok.html

Google könyvkereső

<http://books.google.com/>

Könyvkereső - Hol a legolcsóbb egy könyv az Interneten?

<http://www.booklook.hu/>

Kedves Olvasó!

Reméljük, hogy rövid kiadványunk sok érdekes és hasznos információval szolgált a Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtáráról. Szeretnénk hangsúlyozni, hogy tájékoztató füzetünkben a legfontosabb tudnivalókat igyekeztünk összefoglalni Könyvtárunkról. Bővebb információt, folyamatosan frissülő híreket internetes honlapunkon olvashat a **www.bibl.u-szeged.hu** címen.

Minden héten kétszer, állandó időpontokban könyvtárbemutató túrákat is indítunk magánszemélyek és kisebb csoportok számára. A túrák időpontjáról, valamint a jelentkezés menetéről szintén honlapunkon tájékozódhat.

Amennyiben bármilyen kérdése merülne fel, az Egyetemi Könyvtár munkatársai állnak rendelkezésére.

Egyetemi Könyvtár
Szegedi Tudományegyetem

UNIVERSITAS SCIENTIARUM SZEGEDIENSIS
SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
EGYETEMI KÖNYVTÁR

Kiadja: Szegedi Tudományegyetem, Egyetemi Könyvtár

Felelős kiadó: Mader Béla

Fotók: Bakonyi Géza, Kokas Károly és SZTE EK gyűjtemény

Szerkesztette: Csengődi Erika, Kiss Zsuzsanna, Laky Szilvia, Sümeginé Lehotai Edit, Márté Tibor

A kiadvány megjelenését támogatta: az Oktatási és Kulturális Minisztérium megbízásából az OKM Támogatáskezelő Igazgatósága

Nyomdai munkák: